

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI DO SPRAW
KONTROLI PAŃSTWOWEJ
(NR 90)
z dnia 10 maja 2022 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 90)

10 maja 2022 r.

Komisja do Spraw Kontroli Państwowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Wojciecha Szaramy (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– zaopiniowanie dla Prezydium Sejmu RP propozycji tematów kontroli zgłoszonych przez komisje sejmowe do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2023 rok.

W posiedzeniu uczestniczył **Marian Banaś** prezes Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Tadeusz Cieśluk** i **Tadeusz Oset** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. Proszę posłów uczestniczących zdalnie w posiedzeniu o zarejestrowanie się, żebyśmy mogli sprawdzić kworum.

Czy mamy kworum? Otrzymałem potwierdzenie, że mamy kworum, a zatem przystępujemy do realizacji porządku obrad. Posiedzenie zostało zwołane na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu, w porządku mamy zaopiniowanie dla Prezydium Sejmu propozycji tematów kontroli zgłoszonych przez komisje sejmowe do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2023 rok.

Witam na posiedzeniu Komisji pana prezesa Najwyższej Izby Kontroli razem ze współpracownikami. Witam państwa posłów, szczególnie tych, którzy są fizycznie obecni.

Proszę państwa, pani marszałek Sejmu zwróciła się do naszej Komisji z prośbą o przygotowanie propozycji dla Prezydium Sejmu w zakresie planu pracy NIK na 2023 r. Poszczególne komisje, ich przewodniczący zostali poinformowani o tej prośbie i został im wyznaczony termin na zgłoszenie propozycji do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli. Komisje zgłosiły łącznie 77 propozycji, które zostały przedstawione NIK, aby Izba dokonała ich wstępnej analizy, ponieważ czasami zdarza się tak, że proponowane tematy pokrywają się z tym, co aktualnie Najwyższa Izba Kontroli już robi lub co już zrobiła, więc było to sprawdzenie przede wszystkim pod względem formalnym. Omawiając po kolei propozycje komisji sejmowych, będziemy słuchać uwag, które zgłosi Najwyższa Izba Kontroli, a jeśli państwo będziecie mieli jakieś uwagi, to wówczas będziemy podejmowali dyskusję na temat zgłoszonej propozycji.

Proszę bardzo, zaczynamy. Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych zgłosiła...

Poseł Tomasz Kostuś (KO):

Chciałbym wcześniej zgłosić jeszcze wniosek formalny, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę.

Poseł Tomasz Kostuś (KO):

Panie przewodniczący, chciałbym zapytać, czy my, jako Komisja, możemy złożyć propozycje do planu pracy NIK? Jeżeli tak, to ja chciałbym takie propozycje zgłosić.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

To może zgłosi je pan na samym końcu i poproszę jeszcze, aby złożył je pan na piśmie do sekretariatu. Szkoda tylko, że tak późno, dlatego że NIK nie zna tych pańskich propozycji.

Posel Tomasz Kostuś (KO):

Po to jest Komisja, żeby je poznać, panie przewodniczący. Po to tu właśnie jesteśmy.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Oczywiście, że tak, natomiast moja uwaga w stosunku do pana jest podyktowana życzliwością, żebyśmy...

Posel Tomasz Kostuś (KO):

Moja uwaga również, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Żebyśmy na przyszłość uniknęli tego typu historii. Terminy zostały określone po to, żeby NIK mógł się na dzisiejszym posiedzeniu odnieść do tych propozycji. W tym przypadku pańskich propozycji nikt nie zna, ale zapewne je poznamy.

Posel Tomasz Kostuś (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę, ale gdyby pan mógł te propozycje zapisać, to państwo z NIK mogliby na nie spojrzeć i być może, bez głębszej analizy, będą mogli wobec nich zająć jakieś stanowisko.

Przechodzimy do rozpatrzenia propozycji zgłoszonych przez Komisję Administracji i Spraw Wewnętrznych. Bardzo proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, nie wiem czy to będzie pan prezes, czy ktoś inny, o ustosunkowanie się do tych propozycji. Wszyscy państwo macie propozycje poszczególnych komisji, przypomnę, że zostały one skierowane do posłów przez sekretariat Komisji, poprzez system SDI można otworzyć to na iPadach, tam znajdują się wszystkie zgłoszone propozycje. Proszę, panie prezesie.

Prezes Najwyższej Izby Kontroli Marian Banaś:

Panie przewodniczący, jeśli można, to ja dokonałbym krótkiego wstępu, wprowadzenia do dzisiejszych obrad.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Bardzo proszę.

Prezes NIK Marian Banaś:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli co roku włącza do planu pracy propozycje tematów kontroli zgłaszane przez organy Sejmu. W tym roku 18 komisji sejmowych zgłosiło 77 propozycji tematów kontroli do planu pracy NIK na 2023 r. Te wszystkie sugestie są analizowane w Najwyższej Izbie Kontroli i w możliwie szeroki sposób uwzględniane w planie pracy lub w kontrolach doraźnych.

W 2021 r. NIK przyjęła strategię działalności kontrolnej na lata 2022–2024. Zakładany w strategii trzyletni cykl kontroli pozwoli na zbadanie istotnych problemów funkcjonowania państwa. Da to możliwość opracowania systemowych raportów dotyczących kontrolowanych zagadnień. W strategii w 2022 r. wprowadzono nowy priorytet strategiczny – zapewnienie bezpieczeństwa narodowego. Celem przyjętego priorytetu jest uwzględnienie w planowaniu kontroli obszaru bezpieczeństwa narodowego jako zadania najistotniejszego dla państwa.

Znaczna część tematów zgłaszanych przez komisje sejmowe została już wcześniej przewidziana do kontroli. Skontrolowaliśmy już efekty wybranych działań państwa podejmowanych w celu łagodzenia skutków epidemii w gospodarce, a także ulgi, zwolnienia podatkowe oraz inne instrumenty wsparcia podatników w okresie epidemii. Przeprowadziliśmy też szereg kontroli z obszaru obrony narodowej. Trwa już także kontrola spółki Polskie Domy Drewniane S.A. Skontrolowaliśmy również wdrażanie programu priorytetowego Czyste Powietrze. To tylko przykłady niektórych tematów już zrealizowanych przez NIK.

W Najwyższej Izbie Kontroli poddano analizie wszystkie problemy zgłoszone przez państwa posłów. Podobnie jak przed rokiem, w przesłanych nam propozycjach tematów kontroli widać dużą zgodność sugestii państwa posłów i analiz Najwyższej Izby Kontroli

co do identyfikacji obszarów wymagających zbadania. Efektem naszej analizy jest informacja, którą państwu, zgodnie ze wzorem wspólnie wypracowanym w latach ubiegłych, obecnie przedstawiamy.

Poproszę w tej chwili panią dyrektor, aby się odniosła do propozycji kontroli, które zostały zgłoszone przez Komisję Administracji i Spraw Wewnętrznych.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę, pani dyrektor.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Dzień dobry, Marzena Rajczewska. Szanowni państwo, będę tradycyjnie odnosiła się po kolei do konkretnych tematów...

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Bardzo proszę o krótkie stanowisko, bo tych propozycji jest aż 77, więc chciałbym, żebyśmy nie skończyli rano.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Dobrze, panie przewodniczący. Jeżeli będzie temat, do realizacji którego się przychyłamy, to będę mówiła „tak”, natomiast jeśli nie widzimy potrzeby podjęcia jakiejś kontroli, to wówczas przedstawię krótkie uzasadnienie naszego stanowiska.

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych, temat 1 – Kontrola postępowań administracyjnych związanych z postępowaniem wobec uchodźców przekraczających granicę polsko-białoruską w okresie lipiec 2021 r. – kwiecień 2022 r. Ten temat nie będzie uwzględniony w planie pracy NIK na 2023 r., ponieważ on już jest przedmiotem badania w ramach kontroli doraźnej „Przygotowanie organów państwa na wypadek masowego napływu cudzoziemców do Polski”. W ramach tej kontroli skontrolowaliśmy Podlaski Oddział Straży Granicznej w Białymstoku oraz Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Czyli ten temat był badany, tak?

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Tak, już to badamy.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Rozumiem, że sprawa jest w toku. Dobrze, drugi temat.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat 2 – Kontrola postępowań Straży Granicznej, Policji, a szczególnie jednostek Wojska Polskiego względem obywateli w strefie przygranicznej w okresie lipiec 2021 r. – kwiecień 2022 r., związanych z udzielaną przez nich pomocą ratunkową potrzebującym. Tego tematu również nie włączymy do planu pracy NIK, ponieważ w tej chwili te zagadnienia są już kontrolowane w ramach wspomnianej już kontroli „Przygotowanie organów państwa na wypadek masowego napływu cudzoziemców do Polski”. W tym przypadku kontrola objęliśmy m.in. działania podejmowane przez Straż Graniczną w zakresie wskazanym przez komisję.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję, trzeci temat.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat 3 – Sytuacja przedsiębiorców w strefie przygranicznej w okresie lipiec 2021 r. – kwiecień 2022 r. oraz sposoby działalności wojewody podlaskiego. Tak, ten temat obejmujemy kontrolą.

Temat 4 – Działalność wojewody podlaskiego w okresie lipiec 2021 r. – kwiecień 2022 r. związana z sytuacją na granicy polsko-białoruskiej i obowiązkami wynikającymi z ustawy o wojewodzie oraz ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Tego tematu nie włączymy do planu kontroli, ponieważ on również jest już przedmiotem kontroli wymienionej wcześniej.

Poseł Wojciech Saługa (KO):

Panie przewodniczący, kwestia formalna. Chodzi o to, żeby pani dyrektor nie odczytywała tych tematów, bo my je wszyscy widzimy. Wystarczy podanie numeru i zajęcie stanowiska, czyli „tak” lub „nie”. Niepotrzebnie pani to wszystko czyta. Chodzi mi o przyspieszenie pracy, żeby pani nie musiała tego wszystkiego czytać na głos. Wystarczy taka formuła: nr 5 – tak lub nie, a jeżeli nie, to dlaczego.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Jak państwo uważacie. Czy jest akceptacja dla propozycji pana posła Saługi?

Głos z sali:

Tak.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dobrze. Czy państwo z NIK też się na to zgadzacie?

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Tak.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

W takim razie, bardzo proszę.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 5. Nie, ponieważ brak jest ustawowych uprawnień NIK. Ocena zasadności wprowadzenia stanu wyjątkowego nie jest możliwa w świetle ustawy o NIK. Najwyższa Izba kontroli nie może jej ocenić. Tutaj należy zauważyć, że o wprowadzeniu stanu wyjątkowego na części terytorium RP zdecydował prezydent, a zgodę na jego przedłużenie o kolejne 60 dni, na wniosek prezydenta, wydał Sejm RP. W związku z tym NIK nie ma możliwości skontrolowania tego tematu.

Temat nr 6. Tak.

Temat nr 7. Nie, ponieważ tutaj również brakuje ustawowych uprawnień dla NIK. Nie posiadamy ustawowych uprawnień do badania sposobu realizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz prawidłowości wykorzystania środków techniki operacyjnej przez służby specjalne oraz służby podległe MSWiA. Najwyższa Izba Kontroli prowadzi jednak w tej chwili kontrolę doraźną pod nazwą „Realizacja zadań związanych z koordynacją, nadzorem i kontrolą funkcjonowania służb specjalnych, prowadzących na terenie Rzeczypospolitej Polskiej czynności operacyjno-rozpoznawcze” i w ramach tej kontroli badane jest funkcjonowanie mechanizmów nadzoru służb specjalnych.

Temat nr 8. Tak.

Temat nr 9. Nie, ponieważ ten temat już był kontrolowany w ramach kontroli „Przygotowanie wybranych podmiotów do realizacji zadań na rzecz zapewnienia porządku publicznego z wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego”.

Temat nr 10. Nie, temat był już bowiem kontrolowany w ramach kontroli wykonania budżetu państwa oraz była prowadzona kontrola przez Delegaturę NIK w Poznaniu, dotycząca finansowania działalności OSP.

Temat nr 11. Tak.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję, będziemy sprawy zamykali poszczególnymi komisjami. Czy są jakieś uwagi do przedstawionych propozycji i stanowiska Najwyższej Izby Kontroli? Potem będziemy głosować nad całością, ale teraz jest właściwy moment, żeby się wypowiedzieć, czy akceptujemy propozycje NIK, czy nie, czy mamy jakieś swoje własne propozycje.

Poseł Przemysław Koperski (Lewica):

Wypowiedź poza mikrofonem.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Panie posle, proszę włączyć mikrofon. Mówimy do mikrofonu.

Posel Przemysław Koperski (Lewica):

Panie przewodniczący, rozumiem, że pozytywna rekomendacja dotyczy tematu nr 6, nr 11 i nr 3, tak?

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Jeszcze temat nr 8.

Posel Przemysław Koperski (Lewica):

Czyli nr 3, nr 6, nr 8 i nr 11, tak?

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Tak jest. Skoro nie ma innych uwag, to stwierdzam, że w tym zakresie osiągnęliśmy konsensus w Komisji i przechodzimy do rozpatrzenia propozycji tematów zgłoszonych przez Komisję Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii. Bardzo proszę, pani dyrektor.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 1 – tak. Ta komisja zgłosiła tylko ten jeden temat do planu pracy.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

A zatem zgłoszony został tylko jeden temat i rozumiem, że państwo uważacie, iż ten temat może zostać, tak?

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Tak, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Przyjmujemy zatem temat – Kontrola procesu realizacji Narodowego Planu Szerokopasmowego, cokolwiek by to nie znaczyło, zgadza się?

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Tak jest.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję. Ponieważ nie ma innych uwag, przechodzimy do rozpatrzenia tematów zgłoszonych przez Komisję do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych. Proszę, pani dyrektor.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 1 – nie. Ten temat był już przez NIK kontrolowany. Zagadnienia związane z nadzorem ze strony organów państwa nad procesem przekształceń własnościowych na rynku aptecznym były elementem kontroli przeprowadzonej w roku 2020 i dlatego nie zajmujemy się tym tematem teraz po raz kolejny.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Czy są jakieś uwagi? Nie ma. Przechodzimy do tematów zaproponowanych przez Komisję Edukacji, Nauki i Młodzieży. Proszę bardzo.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 1 – tak. Temat nr 2 – tak.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Obydwa tematy na tak. Dziękuję. Propozycje zgłoszone przez Komisję Finansów Publicznych.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 1 – nie. Jesteśmy za tym, by nie włączać tego tematu do planu na 2023 r., ponieważ kontrola w tym zakresie zostanie przeprowadzona w roku 2022 w ramach kontroli pod nazwą „Realizacja zadań finansowanych z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19”, która zostanie przeprowadzona w drugim półroczu bieżącego roku.

Temat nr 2 – nie, ponieważ ten temat też jest już kontrolowany w ramach kontroli „Efekty wybranych działań państwa podejmowanych w celu łagodzenia skutków epidemii w gospodarce”, a więc nie ma potrzeby przeprowadzania kolejnej kontroli.

Temat nr 3 – nie, ponieważ NIK prowadzi już w tym zakresie czynności kontrolne w ramach kontroli „Funkcjonowanie spółki Polskie Domy Drewniane”. Propozycje tego

tematu do planu pracy NIK na rok 2022 zgłosiły Komisja do Spraw Kontroli Państwowej oraz Komisja Infrastruktury. W tej chwili ta kontrola trwa, wyniki będą na koniec lipca br.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dobrze, proszę dalej.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 4 – nie, jeśli chodzi o umieszczenie w planie na 2023 r., ponieważ to zagadnienie zostanie skontrolowane w 2022 r. w ramach kontroli „Realizacja zadań finansowanych w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID19”, która zostanie przeprowadzona w drugim półroczu tego roku.

Temat nr 5 – nie, ponieważ to zagadnienie znajduje się już w trakcie kontroli. Prowadzimy obecnie kontrolę doraźną pod tytułem „Realizacja zadań związanych z koordynacją, nadzorem i kontrolą funkcjonowania służb specjalnych, prowadzących na terenie Rzeczypospolitej Polskiej czynności operacyjno-rozpoznawcze”.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę kolejny temat.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 6 – nie, ponieważ to zagadnienie zostanie skontrolowane w tym roku, tj. 2022, w ramach kontroli „Realizacja zadań finansowanych w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID19”, która, jak już mówiłam, zostanie przeprowadzona w drugim półroczu.

Temat nr 7 – nie, ponieważ to zagadnienie jest już objęte badaniem kontroli doraźnej, która będzie prowadzona w drugiej połowie 2022 r.

Temat nr 8 – tak. I to jest wszystko, jeśli chodzi o Komisję Finansów Publicznych.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Temat nr 8 brzmi: „Kontrola skuteczności, efektywności i tempa wprowadzania sankcji wobec federacji Rosyjskiej”. Szanowni państwo, uważam, że prowadzenie takiej kontroli w tej chwili, a nawet w przyszłym roku przez Najwyższą Izbę Kontroli, jest po prostu przedwczesne.

Proszę, pan poseł Szczerba.

Poseł Michał Szczerba (KO) – spoza składu Komisji:

Nie zgadzam się z panem przewodniczącym, a nawet uważam, że powinniśmy tutaj ten pkt 8 rozszerzyć o sankcje wobec Białorusi. Uważam, że są wątpliwości odnośnie do skuteczności wprowadzania sankcji i – panie przewodniczący – temat nie jest przedwczesny, ponieważ sankcje, które zostały wprowadzone od 10 marca br., tj. rozporządzenie Rady Europejskiej...

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Panie pośle, sekundę. Tu chodzi o sankcje nałożone na Białoruś?

Poseł Michał Szczerba (KO) – spoza składu Komisji:

Nie, tu chodzi o sankcje nałożone... Rozporządzenie, które miało być przedmiotem kontroli ze strony NIK, dotyczy rozporządzenia Rady Unii Europejskiej wydanego w 2014 r., którego wdrożenie nastąpiło po aneksji Krymu. W związku z powyższym te nowe sankcje dodawane od 10 marca br. są tylko uzupełnieniem tego wcześniejszego rozporządzenia, jego aktualizacją i wydaje się, że byłoby bardzo dobrze, gdyby Najwyższa Izba Kontroli mogła temu tematowi się przyjrzeć, nawet historycznie.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Pan poseł Joński.

Poseł Dariusz Joński (KO) – spoza składu Komisji:

Dwa powody, panie przewodniczący. Po pierwsze, Komisja Finansów Publicznych zgłosiła tę propozycję i została ona przegłosowana na posiedzeniu Komisji Finansów, aby NIK przeprowadziła kontrolę skuteczności, efektywności i tempa wprowadzania sankcji wobec Federacji Rosyjskiej. Po drugie, to jest kontrola przewidziana dopiero na rok 2023. I wreszcie po trzecie, wydaje się, że opinia publiczna chciałaby wiedzieć, jak wyglądają

te sankcje. Wychodząc z pana założenia, że to jest za wcześnie, chciałbym zapytać, kiedy w takim razie mamy to badać? W 2025 r., jakie były sankcje w roku 2022?

Wydaje się, że zaproponowany czas na przeprowadzenie tej kontroli jest najbardziej realny i najbardziej sensowny. Dlatego sugeruje pozostawienie tej kontroli w planie pracy NIK, tak jak to zaproponowała Komisja Finansów Publicznych.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę państwa, przyjrzyjmy się tej sprawie dokładnie. Temat kontroli brzmi „Kontrola skuteczności, efektywności i tempa wprowadzania sankcji wobec Federacji Rosyjskiej”. Powiedziałbym, że jak na Komisję Finansów Publicznych zaproponowane brzmienie tematu kontroli jest wyjątkowo słabe. Brak tu jest określenia czasu, określenia jakichkolwiek szczegółów. Dopiero Najwyższa Izba Kontroli, jeśli przyjmiemy ten temat, sama będzie musiała dokonać wyboru – co chce kontrolować, w jakim zakresie i kogo będzie kontrolować. Przecież ten zapis jest całkowicie ogólny – „Kontrola skuteczności, efektywności i tempa wprowadzania sankcji wobec Federacji Rosyjskiej”. Tych sankcji, nakładanych z różnych stron, jest tyle, że tutaj jest pełna dowolność działania.

Państwo z Komisji Finansów Publicznych powinni powiedzieć, o co im chodzi, bo to jest poważna komisja, a więc zadanie, które wyznacza NIK-owi, powinno zostać określone w sposób poważny. Natomiast kwestia skuteczności tych sankcji oraz ich efektywności to już naprawdę... Państwo darują, ale uważam, że w ewidentny sposób jest to sprawa przedwczesna.

Bardzo proszę, pan przewodniczący Saługa, panowie już zabieraliście głos.

Poseł Dariusz Joński (KO) – spoza składu Komisji:

Chciałbym tytułem uzupełnienia.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę powiedzieć koledze, co ma mówić.

Poseł Dariusz Joński (KO) – spoza składu Komisji:

Nie jesteśmy w PiS, żebym ja mówił koledze, co ma mówić. Każdy z nas wypowiada się oddzielnie.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Panie przewodniczący, proszę bardzo.

Poseł Wojciech Saługa (KO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, po pierwsze, pouczanie Komisji Finansów Publicznych, którą kieruje pana partyjny kolega, nie jest chyba dzisiaj na miejscu. Komisja po prostu zatwierdziła taki temat.

Po drugie, pan jest pełen obaw, co kontrolować, ale może na ten temat wypowiedziałby się pan prezes Banaś. Czy on wie, co kontrolować? Mnie się wydaje, kiedy czytam ten temat kontroli, że ja bym wiedział, co robić.

I trzecia rzecz, i to jest najważniejsze, wprowadzamy różnorakie sankcje i musimy badać, jak te sankcje działają. To jest plan pracy na rok 2023. Pan mówi, że dzisiaj jest przedwczesne, ale za parę miesięcy to wcale przedwczesne już nie będzie. Bądźmy poważnym państwem i starajmy się na bieżąco, jak najszybciej to kontrolować. Takie rzeczy powinny być wręcz monitorowane online, żebyśmy wiedzieli, co i jak działa, czy dane sankcje działają, czy nie działają, jakie straty bądź korzyści przynoszą one naszej gospodarce etc. To właśnie miała na myśli Komisja Finansów, ponieważ rzeczy, które dzieją się na świecie są bardzo poważne, bardzo poważnie wpływają na polską gospodarkę, na finanse domowych budżetów, więc nie uciekajmy od tematu i nie mówmy, że w przyszłym roku będzie za wcześnie, żeby kontrolować skuteczność sankcji. Oczywiście możemy, na przykład, wyznaczyć dzisiejszą datę, żeby zbadać te sankcje do dziś. To przecież nie jest nic takiego, czego nie można poddać ocenie, a więc wnosiłbym o to, żeby ten punkt zostawić, ale po pierwsze prosiłbym pana prezesa Banasia, żeby... Bo być może my błędzimy – żeby się wypowiedział, czy to ma sens i czy pan prezes wiedziałby, jaką kontrolę podjąć na podstawie sformułowanego tam tematu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Pan przewodniczący Śniadek.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Przyznam, że też mam ogromne wątpliwości do tego punktu i troszkę mnie martwi, podobnie jak pana przewodniczącego, formuła wprowadzona przez Komisję Finansów Publicznych. Przecież nawet z wypowiedzi pana Saługi wynikało, że to co nas najbardziej interesuje, to ewentualne skutki finansowe dla polskiej gospodarki. Tutaj jest też pytanie do pana Banaś odnośnie do pewnych kompetencji, tzn. czy mówimy o kontroli skuteczności polskich sankcji, czy mówimy w ogóle o kontroli skuteczności sankcji wprowadzonych przez całą Unię Europejską? Z całą pewnością polska Najwyższa Izba Kontroli nie ma kompetencji do prowadzenia tego rodzaju kontroli. Prosiłbym, żeby pan prezes Banaś odniósł się do tego.

Wydaje mi się, że jeśli nawet – zgodnie z intencjami, które słyszałem z państwa ust – należałoby coś kontrolować, to właśnie skutki finansowe tych sankcji dla polskiej gospodarki. To jest temat, który był możliwy do zbadania.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Ale takiego tematu nie ma w propozycjach komisji. Proszę, pan poseł Joński.

Poseł Dariusz Joński (KO) – spoza składu Komisji:

Po pierwsze, skoro Komisja Finansów zaproponowała, a Najwyższa Izba Kontroli odpowiedziała, że będzie kontrolować, to tylko od panów posłów słyszymy, że są przeciwko takiej kontroli. Po drugie, nie ma chyba dnia, żeby premier Morawiecki nie wychodził i nie opowiadał, jakie to sankcje są wprowadzone wobec Federacji Rosyjskiej. Skoro więc takie sankcje są, skoro ich skuteczność jest taka wysoka, nawet słyszę, że pouczamy w tym zakresie inne kraje, to pokażmy, jak jest naprawdę. Czego się panowie obawiacie?

Kontrola skuteczności sankcji wobec Federacji Rosyjskiej to jest naprawdę dość precyzyjne sformułowanie tematu. Przypominam, że przegłosowaliście państwo ustawę, mieliście czas, będziecie jeszcze mieli czas, bo mówimy o roku 2023, więc naprawdę apeluję, żebyście tego punktu nie skreślali, bo opinia publiczna oczekuje w tej sprawie jasnych informacji od niezależnej instytucji, która kontroluje to, co się dzieje na terenie Polski, a nie na terenie Unii Europejskiej. Z całym szacunkiem do wystąpienia pana posła Śniadka, wydaje mi się, że tu oczywiście chodzi o Polskę i nie trzeba tego jeszcze dodatkowo zapisywać.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Szczerba.

Poseł Michał Szczerba (KO) – spoza składu Komisji:

Tytułem doprecyzowania, panie przewodniczący. Rozumiem, że każdy parlamentarzysta wie, jakie są podstawy prawne wprowadzenia sankcji wobec Federacji Rosyjskiej. W szczególności jest to ustawa o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspierania agresji na Ukrainie oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, która została opublikowana w Dzienniku Ustaw 15 kwietnia br. i weszła w życie następnego dnia, czyli w sobotę 16 kwietnia 2022 r. Poza tym mamy oczywiście regulacje europejskie, które obowiązują i Najwyższa Izba Kontroli chyba nie jest tu jakąś samotną wyspą, tylko posiada kompetencje w zakresie kontrolowania wykonywania unijnych rozporządzeń. Przede wszystkim mamy do czynienia w tym przypadku z rozporządzeniem nr 833 z 2014 r., dotyczącym środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie. To rozporządzenie zostało później zmienione rozporządzeniem Rady nr 2022/394 z 9 marca 2022 r. Tożsame, ale nie chcę już wprowadzać zamętu, jest również rozporządzenie dotyczące Republiki Białorusi, która wspierała Federację Rosyjską w różnych formach agresji.

Żeby jednak doprecyzować myśl i intencje Komisji Finansów Publicznych, uważam, że powinniśmy wziąć pod uwagę ustawę, którą przyjęliśmy stosunkowo niedawno oraz rozporządzenie Rady Unii Europejskiej znowelizowane 9 marca 2022 r. Uważam, że to jest ważny temat i nie należy unikać działań ze strony NIK, które są jak najbardziej potrzebne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję, przystępujemy do głosowania. Kto z państwa jest...

Poseł Dariusz Joński (KO) – spoza składu Komisji:

Przepraszam, a pan prezes?

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Słucham, panie pośle?

Poseł Dariusz Joński (KO) – spoza składu Komisji:

Czy pan prezes Banaś może zabrać głos?

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Oczywiście, że może. Proszę bardzo.

Prezes NIK Marian Banaś:

Wysoka Komisjo, my bardzo wnikliwie przeanalizowaliśmy wszystkie tematy, również ten. Mogę powiedzieć tylko tyle, że dzisiaj temat jest oczywiście sformułowany dosyć ogólnikowo, ale my jesteśmy przygotowani do tego, aby tę kontrolę przeprowadzić, naturalnie jeśli Komisja ją zaakceptuje.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Czyli uściślając, będziecie państwo sprawdzali, w jaki sposób działają te sankcje dotyczące importu gazu i ropy naftowej z Rosji?

Prezes NIK Marian Banaś:

Panie przewodniczący, najpierw sprawdzimy, czy akty prawne, które w tej sprawie zostały wydane, są realizowane, a później oczywiście będziemy dalej to precyzować, uszczegóławiać sprawdzanie sposobów realizacji i badać tego skutki.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

W takim razie podtrzymuję swoje stanowisko, to jest zupełnie oczywiste. Doceniam dobrą wolę i podejście do sprawy ze strony Najwyższej Izby Kontroli, natomiast temat kontroli jest tak nieokreślony, że NIK dopiero musi się zastanowić, co w jej ramach może kontrolować. Od Komisji Finansów Publicznych możemy chyba oczekiwać poważnych propozycji, a nie rzuconych ogólnikowych haseł, a teraz tak to niestety wygląda.

Proszę, pan poseł Kostuś.

Poseł Tomasz Kostuś (KO):

Panie przewodniczący, prosiłbym, aby pan nie pouczał ani członków Komisji, ani tym bardziej pana prezesa Najwyższej Izby Kontroli...

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Ja nikogo nie pouczam, tylko komentuję...

Poseł Tomasz Kostuś (KO):

Ale tak to jest przez wszystkich odbierane, panie przewodniczący. Po pierwsze, pan prezes Banaś bardzo jasno wypowiedział się na ten temat, kiedy stwierdził, że Najwyższa Izba Kontroli jest przygotowana do przeprowadzenia takiej kontroli. Sprawa jest szczególnie ważna, ponieważ bulwersuje opinię publiczną, mówię tutaj o tych nieskutecznych, pozorowanych działaniach sankcyjnych. Sprawa jest bardzo medialna...

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Wypowiedź poza mikrofonem.

Poseł Tomasz Kostuś (KO):

Pan wybacz, panie przewodniczący, ale chciałbym dokończyć. Temat, który zaproponowała Komisja Finansów Publicznych, jest bardzo ważny, bardzo istotny. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom pana posła Śniadka, chciałbym doprecyzować temat kontroli, bo jedyny zarzut, jaki usłyszałem, to zbytnia ogólnikowość. Myślę, że możemy temat doprecyzować, wsłuchując się w pańskie porady, w pańskie rekomendacje i na przykład niech to będzie: Kontrola skuteczności egzekwowania polskich sankcji wobec 50 oli-

garchów rosyjskich, firm rosyjskich i rosyjskich menadżerów oraz polskich firm z nimi powiązanych od marca 2022 r. oraz ich wpływu na gospodarkę.

Czy teraz jest konkretnie, jest doprecyzowane?

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Jest.

Poseł Tomasz Kostuś (KO):

Można głosować?

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Nie.

Poseł Tomasz Kostuś (KO):

Dlaczego?

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Bo to nie jest propozycja Komisji Finansów Publicznych. Niech pan tę propozycję zgłosi jako swoją i ją przegłosujemy, nie będzie problemu.

Proszę państwa, przecież w tej sprawie naprawdę nie ma żadnego problemu. Nakładamy sankcje, kontrolujemy itd., natomiast...

Poseł Dariusz Joński (KO) – spoza składu Komisji:

Panie pośle, wszyscy rozumieją, tylko pan jeden tego nie rozumie.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę nie przeszkadzać, nie udzieliłem panu głosu. Na moje konkretne pytanie dotyczące tego, czy będziemy badali wynik sankcji dotyczących importu gazu i ropy naftowej z Rosji, nikt nie odpowiedział.

Poseł Michał Szczerba (KO) – spoza składu Komisji:

To pan nie wie, co jest w ustawie, którą niedawno uchwaliliśmy? Ona dotyczy ropy i gazu.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę państwa, temat, który zgłosił pan poseł Kostuś, jest tematem określonym i jeżeli będziemy nad nim głosować, to ja go z pewnością poprę, bo rzeczywiście to jest ciekawa rzecz, ale trzymajmy się jednak jakichś rygorów. Przecież to co mamy w zestawieniu, to tylko myśl rzucona na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych, a nie przemyślana propozycja. Panowie, spójrzcie na to.

Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa jest za tym, żeby nie udzielić pozytywnej opinii tematowi kontroli oznaczonemu jako temat nr 8, zgłoszonemu przez Komisję Finansów Publicznych? Głosowało 12 osób...

Głos z sali:

Panie przewodniczący, pan jeszcze nie zakończył głosowania.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Przepraszam, coś zostało wyświetlone na ekranie. Szanowni państwo, zadałem pytanie, kto jest za. Kontynuujemy głosowanie. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu?

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

To wcześniejsze, to był wynik głosowania sprawdzającego kworum.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Podaję wyniki głosowania. Głosowało 11 posłów, za – 7, przeciw – 4, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że ten temat nie uzyskał naszej akceptacji.

Przechodzimy do rozpatrzenia propozycji zgłoszonych przez kolejną komisję, ale wcześniej jeszcze słowo do pana Kostusia. Panie pośle, jeśli pan ma już przygotowane propozycje tematów, to proszę je przekazać do sekretariatu Komisji.

Szanowni państwo, teraz rozpatrujemy propozycje tematów zgłoszonych przez Komisję Gospodarki i Rozwoju. Proszę bardzo, pani dyrektor.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 1 – nie, ponieważ ten temat jest już objęty kontrolą w ramach kontroli „Realizacja rządowego programu Polskie Szwalnie oraz przedsięwzięcia Stalowa Wola”.

Temat nr 2 – tak.

Komisja Gospodarki nie zgłosiła więcej tematów.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję. Spójrzcie panowie na propozycje tematów zgłoszonych przez Komisję Gospodarki i Rozwoju. Zarówno temat nr 1, jak i temat nr 2. Zobaczcie, jak one są sprecyzowane, jak to wygląda. To jest właściwie określony temat kontroli.

Kolejna komisja – Komisja Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Proszę bardzo.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 1 – nie. Tego tematu nie włączymy do planu na 2023 r., ponieważ może on być zrealizowany częściowo w ramach realizacji kontroli „Nadzór właścicielski państwa nad spółkami stocznioowymi”, która zostanie przeprowadzona w 2022 r.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Sekundę, bo zastanawiam się, czy tu nie doszło do jakiejś pomyłki...

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Komisja Gospodarki Morskiej zgłosiła tylko ten jeden temat.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Czyli temat Komisji Gospodarki i Rozwoju: temat nr 1 – nie, temat nr 2 – tak.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

W Komisji Gospodarki Morskiej nie ma drugiego tematu.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Temat zgłoszony przez Komisję Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej – nie.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Nie, ponieważ temat zostanie zrealizowany już w roku 2022.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dobrze, dziękuję. Teraz propozycja Komisji Infrastruktury.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Zgłoszony został tylko jeden temat. Jesteśmy na nie, ponieważ ta tematyka została już skontrolowana. Postępowaniem kontrolnym te problemy zostały objęte na przełomie lat 2021/2022 w ramach kontroli: „Efekty wybranych działań państwa podejmowanych w celu łagodzenia skutków epidemii w gospodarce”.

Poseł Dariusz Joński (KO) – spoza składu Komisji:

Chciałbym doprecyzować, jeśli można. Czy wyniki tej kontroli były już prezentowane, czy dopiero będą?

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Wyniki już są, bo to jest był przełom roku. W tej chwili kończymy informację dla BIP-u.

Poseł Dariusz Joński (KO) – spoza składu Komisji:

Czyli będzie można je zobaczyć, tak?

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Tak.

Poseł Dariusz Joński (KO) – spoza składu Komisji:

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Kolejna komisja to Komisja Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki. Proszę, pani dyrektor.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 1 – nie. Ta kontrola byłaby bardzo trudna do zrealizowania w ramach procedury kontrolnej NIK. Może być ona realizowana tylko w takim zakresie, w jakim związki sportowe wykorzystują majątek lub środki publiczne oraz wywiązują się z zobowiązań finansowych na rzecz państwa. W pozostałym zakresie, co do zasady, dofinansowanie uprawiania sportu i jego promocji przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej opiera się na kryteriach merytorycznych, takich jak wyniki sportowe czy potencjał sportowy poszczególnych zawodników. W tym zakresie podmiotowym zaproponowana kontrola może być trudna do zrealizowania w ramach procedury kontrolnej NIK.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję, temat nr 2.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Nie. Temat był już kontrolowany w ramach kontroli „Efekty wybranych działań państwa podejmowanych w celu łagodzenia skutków epidemii w gospodarce”. Wyniki tej kontroli zostaną opublikowane w 2022 r.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję. Propozycje Komisji Kultury i Środków Przekazu.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 1 – nie. Temat był już kontrolowany przez NIK. W 2021 r. Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła kontrolę „System ochrony zabytków w Polsce”. Kontrolą było objęte Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowy Instytut Dziedzictwa w Warszawie, Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zabytków w Warszawie oraz 7 wojewódzkich urzędów ochrony zabytków.

Temat nr 2 – również nie. Temat był już objęty kontrolą NIK, a zagadnienie dotyczące wykorzystania środków na zakup nieruchomości przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego oraz inne podmioty zostanie uwzględnione przez NIK w ramach „Kontroli wykonania budżetu państwa w roku 2022” w części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego. Na podstawie ustaleń dokonanych w ramach przedstawionych kontroli i po uzyskaniu dodatkowych informacji, NIK rozważy podjęcie ewentualnych kontroli w późniejszym okresie. Na obecnym etapie – nie.

Temat nr 3 – tak.

Temat nr 4 – tak.

Temat nr 5 – tak.

Temat nr 6 – tak.

Temat nr 7 – nie. Temat został skontrolowany przez NIK w ramach kontroli „Gospodarka finansowa instytucji kultury, dla których organizatorem jest miasto stołeczne Warszawa w latach 2018–2020”. W ramach tej kontroli przeprowadzono także kontrolę w Staromiejskim Domu Kultury w Warszawie.

Temat nr 8 – nie. NIK kontrolowała już to zagadnienie. Wieloletni „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” na lata 2016–2020 został już zrealizowany i obecnie, od 2021 r. jest realizowany kolejny program. Jeżeli pojawią się jakieś dodatkowe informacje, wówczas zostaną przeprowadzone dodatkowe analizy i NIK rozważy podjęcie kontroli planowej w zakresie realizacji tego programu.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję. Propozycje Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 1 – nie. Temat został już skontrolowany przez NIK, a wyniki uwzględniono w informacji o „Kontroli wykonania budżetu za rok 2021” w części 85.

Temat nr 2 – nie. W 2021 r. zakończyła się kontrola planowa „Działalność organów administracji publicznej dotycząca podtrzymywania tożsamości kulturowej i językowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługujących się językiem regionalnym”. Ta kontrola obejmowała w sposób kompleksowy sprawy dotyczące mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługujących się językiem regionalnym,

a oprócz tego w tym roku w ramach kontroli pod nazwą „Dopuszczanie podręczników do użytku szkolnego”, której realizacja jest zaplanowana na drugi i trzeci kwartał br., NIK podejmie działania mające na celu ustalenie ewentualnego wpływu zmian, wynikających z rozporządzenia ministra edukacji i nauki z dnia 4 i 10 lutego br. na zakres tematyczny podręczników oraz materiałów edukacyjnych, a więc ten obszar zostanie objęty kontrolą.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

To był omówiony drugi z zaproponowanych tematów, tak?

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Tak, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dobrze, zatem przechodzimy do propozycji tematów zgłoszonych przez Komisję Obrony Narodowej.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 1 – nie. Ten temat zostanie skontrolowany w ramach „Kontroli wykonania budżetu w roku 2022”.

Temat nr 2 – nie. To zagadnienie było kontrolowane przez NIK w ramach kontroli „Realizacja prac rozwojowych na rzecz resortu obrony narodowej”. Zostały sformułowane liczne wnioski i w tej chwili mają one status „w realizacji”. W związku z tym, decyzja odnośnie do przeprowadzenia kontroli na ten temat zostanie podjęta nieco później.

Temat nr 3 – nie. Kontrola tego zagadnienia może mieć charakter kontroli doraźnej, ale decyzja zostanie podjęta później, po uzyskaniu szczegółowych informacji odnośnie do tego tematu.

Temat nr 4 – nie. Mimo że wejście w życie ustawy o obronie Ojczyzny zostało poddane krytyce różnych środowisk, w szczególności w kontekście zaproponowanych zmian systemowych, które mają być wdrażane w sytuacji toczącej się wojny w Ukrainie, to dla obiektywnej oceny skutków wprowadzenia ustawy o obronie Ojczyzny należy dać czas właściwym podmiotom na realizację postanowień ustawy, a także powinniśmy uwzględnić nowe przepisy wykonawcze do tej ustawy.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dobrze, proszę dalej.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 5 – nie. Ten temat zostanie skontrolowany w ramach „Kontroli wykonania budżetu w roku 2022”.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Przechodzimy do rozpatrzenia propozycji następnej komisji – Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 1 – tak.

Temat nr 2 – tak.

Temat nr 3 – nie. Ten temat był już przez NIK kontrolowany w ramach kilku wcześniejszych kontroli.

Temat nr 4 – również nie. Temat również był skontrolowany przez NIK. Niedawno zakończyliśmy kontrolę doraźną „Gospodarka rybacka na Wielkich Jeziorach Mazurskich”.

Temat nr 5 – nie. Ten temat również był skontrolowany w ramach kontroli „Realizacja zadań organów administracji rządowej w procesie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji”.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję. Proszę temat nr 6.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Nie, ponieważ ten temat był skontrolowany w ramach kontroli „Utworzenie i funkcjonowanie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie”.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Temat nr 7.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Tak.

Temat nr 8 – nie. Temat był kontrolowany wielokrotnie. W 2022 r. przewidziano kontrolę „Badanie sprawozdania finansowego z realizacji Programu Priorytetowego Czyste Powietrze”.

Temat nr 9...

Poseł Przemysław Koperski (Lewica):

Przepraszam, ale chciałbym mieć precyzyjne informacje. Jeśli chodzi o temat nr 8, to nie, bo jesteście w trakcie kontroli czy nie, bo już to było skontrolowane.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Nie, bo już to zostało skontrolowane i jesteśmy w trakcie kontroli. W tej chwili, w roku 2022 przewidziano kontrolę pod nazwą „Badanie sprawozdania finansowego z realizacji Programu Priorytetowego Czyste Powietrze”.

Poseł Przemysław Koperski (Lewica):

Czyli jest w trakcie kontroli, tak?

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

I jedno, i drugie.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę dalej.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 9 – nie. Naszym zdaniem w tym przypadku byłoby to przedwczesne podjęcie kontroli, gdyż projekty ustaw służące implementacji do polskich przepisów zasad dotyczących rozszerzonej odpowiedzialności producenta, o których mowa w przepisach dyrektywy, pozostają na razie w fazie przygotowawczej.

Poseł Przemysław Koperski (Lewica):

Tylko, że tam jest termin.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Tak, do 5 stycznia 2023 r. Będziemy ten temat monitorować, a kontrolę podejmiemy dopiero wtedy, jeżeli określimy ryzyka wystąpienia...

Poseł Przemysław Koperski (Lewica):

To ja proszę o wzięcie pod rozwagę, czy nie uwzględnić tego w ramach kontroli doraźnej na początku przyszłego roku, ponieważ wszystkie samorzady czekają na tę dyrektywę. Minister Ozdoba trzy lata już nad tym pracuje i nie jest w stanie wygenerować żadnych rozwiązań, a nam grożą po prostu gigantyczne kary. To przekłada się potem na finanse polskich rodzin, które muszą płacić za gospodarkę odpadami. W tej chwili to jest nawet 100 zł miesięcznie. To jest temat, który ja zgłosiłem, bo on wzbudza głęboki społeczny niepokój.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat z całą pewnością będzie monitorowany i jeżeli nie będzie to kontrola planowa, to podejmiemy kontrolę doraźną.

Poseł Przemysław Koperski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 10 – nie. Podjęcie kontroli w zakresie tworzenia i powiększania parków narodowych jest naszym zdaniem przedwczesne, ponieważ okres obowiązywania „Polityki

ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” jest jeszcze stosunkowo krótki. Rada Ministrów przyjęła tę politykę uchwałą z 16 sierpnia 2019 r., wyznaczono tam wiele zadań, które mają charakter ciągły i dopiero w tej chwili trwają na przykład intensywne prace legislacyjne nad nową ustawą o parkach narodowych, a ta ustawa całkowicie zmieni organizację i sposób zarządzania parkami. Będziemy oczywiście rzecz monitorować i jeżeli uznamy, że pojawią się ryzyka wystąpienia nieprawidłowości, to będziemy podejmować kontrolę w formie doraźnej.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dobrze, temat nr 11.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 11 – tak.

Temat nr 12 – nie, ponieważ temat był już kontrolowany w ramach kontroli planowej „Działania organów administracji publicznej w zakresie usuwania historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi”.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Czyli temat nr 11 – tak?

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 11 – tak, temat nr 12 – nie.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję. Tematy zaproponowane przez Komisję Polityki Senioralnej.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 1 – nie. Ten temat był już kontrolowany w ramach kontroli „Dostępność opieki długoterminowej finansowanej ze środków NFZ”. NIK przeprowadziła również w 2020 r. kontrolę pod nazwą „Wycena świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych”.

Temat nr 2 – nie. Kontrola po tytule „Opieka nad osobami chorymi na chorobę Alzheimera oraz wsparcie dla ich rodzin” była już przez Najwyższą Izbę Kontroli przeprowadzona. Będziemy oczywiście monitorować te obszary i na tej podstawie decydować o podjęciu kontroli doraźnej, jeżeli będzie taka potrzeba.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę, pan poseł Szczerba.

Poseł Michał Szczerba (KO) – spoza składu Komisji:

Jestem przedstawicielem Komisji Senioralnej, wiceprzewodniczącym. Zaczę od tego, że propozycja nr 2 została przez naszą komisję przedstawiona celowo, bowiem ostatnia kontrola, której tytuł de facto brzmiał tożsamo, została przeprowadzona w roku 2014, raport został chyba opublikowany w 2015.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

W roku 2017, natomiast w obecnej sytuacji, związanej również z COVID-19, ograniczamy trochę kontrole przeprowadzane w skupiskach osób starszych. Nie mieliśmy tutaj poza tym jakichś sygnałów...

Poseł Michał Szczerba (KO) – spoza składu Komisji:

W takim razie mamy chyba nieco rozbieżne informacje, bo według mnie to jednak był rok 2015. Podam może dokładnie, że tę kontrolę robiła delegatura w Katowicach i miało to miejsce... rzeczywiście w 2016 r.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Zgadza się, a raport był w 2017.

Poseł Michał Szczerba (KO) – spoza składu Komisji:

Tak, wyniki kontroli zatwierdził pan prezes Kwiatkowski w roku 2017.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Tak jak powiedziałam.

Posel Michał Szczerba (KO) – spoza składu Komisji:

Dobrze, przyjmuję oczywiście opinię pani dyrektor, tylko prosiłbym, żeby wątek opieki nad osobami chorymi na choroby otępienne, w tym Alzheimerera, uwzględnić być może czy to w ramach kontroli rocznej, czy też innych kontroli doraźnych, bo wydaje mi się, że upłynęło już blisko 6 lat, a sytuacja się nie poprawia. Dziękuję.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Będziemy ten obszar monitorować.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję. Propozycje Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Proszę, pani dyrektor.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 1 – nie. Ten temat został już skontrolowany przez NIK w 2020 w ramach kontroli „Nadzór i kontrola wojewody nad działalnością domów pomocy społecznej”, a wyniki tej kontroli zostały m.in. zaprezentowane w „Sprawozdaniu z działalności NIK w roku 2020” w części dotyczącej zagrożenia sytuacją kryzysową wywołaną pandemią.

Temat nr 2 – nie. To zagadnienie było bowiem kontrolowane w ramach kontroli „Organizacja i warunki pracy pracowników socjalnych w gminach”. Wyniki tej kontroli zostały opublikowane, upłynęło półtora roku i nie znajdujemy większego uzasadnienia dla przeprowadzenia ponownej kontroli, ale będziemy oczywiście monitorować wskazane obszary i uwzględniając sytuację związaną z COVID będziemy podejmować kontrole doraźne, ewentualnie planowe. Przypominam, że jeszcze planujemy cały przyszły rok.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę dalej.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Komisja Spraw Zagranicznych. Temat nr 1 – nie. Wynika to z faktu, że NIK nie może kontrolować działań strony czeskiej, więc ewentualna kontrola byłaby niepełna i jednostronna. Ponadto ujawnianie przebiegu negocjacji też mogłoby się okazać niekorzystne dla polskiej racji stanu. Część dokumentów może mieć poza tym charakter niejawnny, a niektóre mogą dotyczyć tajemnicy przedsiębiorstwa. Na chwilę obecną konflikt ze stroną czeską został zażegany, zawarto porozumienie, więc jeśli chodzi o tę propozycję kontroli, to na razie nie.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę dalej.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 2 – tutaj też jesteśmy na nie. Ze względu na wojnę w Ukrainie temat jest bardzo wrażliwy, a w czasie wojny nie ma możliwości bezpiecznego przeprowadzenia czynności kontrolnych w polskich placówkach dyplomatycznych w Ukrainie. Pewne informacje mają także charakter niejawnny. Dodatkowo sprawdziliśmy jeszcze na stronie internetowej MSZ, to jest informacja z 4 maja br., że obywatele polscy, którzy przebywają w Ukrainie, powinni natychmiast opuścić jej terytorium. W związku z tym, praktycznie nawet nie ma możliwości przeprowadzenia takiej kontroli.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Zwróćcie państwo uwagę na zapis propozycji tematu kontroli przedstawiony przez Komisję Spraw Zagranicznych: „Kontrola zabezpieczenia polskich placówek dyplomatycznych na terytorium Ukrainy...”. Naprawdę... Proszę, kolejny temat.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 3 – nie. Podjęcie w 2023 r. planowej kontroli przygotowania do realizacji zadań związanych z polskim przewodnictwem w OBWE dotyczyłoby przewodnictwa, które sprawujemy od stycznia 2022 r. Z informacji zamieszczonych na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych wynika, że pan minister Zbigniew Rau oficjalnie zainaugurował polskie przewodnictwo i nakreślił jego priorytety na posiedzeniu Stałej Rady OBWE w styczniu 2022 r. Dlatego to jest obszar, który będziemy monitorowali, natomiast decyzje o ewentualnej kontroli zostaną podjęte później.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję. Propozycje Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 1 – nie. Zaproponowana kontrola jest zadaniem organów ochrony danych osobowych, a przede wszystkim prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych i dlatego raczej pozostawimy to zadanie tym organom.

Temat nr 2 – również nie. Tutaj brak jest uprawnień Najwyższej Izby Kontroli i taka kontrola mogłaby napotkać trudności w kontekście stosowania procedury wynikającej z ustawy o NIK. Ewentualnemu sprawdzeniu może jedynie podlegać, jaki był czas delegowania, a to jest bardzo niewiele.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę dalej.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 3...

Poseł Przemysław Koperski (Lewica):

Mam pytanie, panie przewodniczący. Czy mogę?

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę.

Poseł Przemysław Koperski (Lewica):

Rozumiem, że państwo nie jesteście tutaj właściwi, ale współpracujemy też z Państwową Inspekcją Pracy. Czy w państwa ocenie Państwowa Inspekcja Pracy ma w tym zakresie większe kompetencje, żeby tę kwestię zbadać?

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

W ramach tematu nr 2?

Poseł Przemysław Koperski (Lewica):

Tak.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

To są decyzje Prokuratura Krajowego i raczej wiązałyby się to z badaniem postępowań prokuratorskich, do czego NIK nie jest uprawniona.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę dalej.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 3 – nie. Ten temat podlega corocznie kontroli NIK. Kontrolę gospodarności i celowości wydatkowania środków przez Krajową Radę Sądownictwa prowadzimy corocznie w ramach kontroli wykonania budżetu państwa.

Temat nr 4 – tak.

Temat nr 5 – nie. NIK nie ma w tym zakresie uprawnień. W Trybunale Konstytucyjnym możemy wyłącznie kontrolować wykonanie budżetu oraz gospodarkę finansową i majątkową.

Temat nr 6 – tak.

Temat nr 7 – nie. Zaproponowany temat nie jest możliwy do zrealizowania w związku z brakiem uprawnień do badania postępowań prokuratorskich.

Temat nr 8 – tak.

Temat nr 9 – tak.

To wszystkie tematy Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Mam pytanie dotyczące tematu nr 9. Jak państwo to rozumiecie: Kontrola wydatków związanych z akcjami prowadzonych kampanii medialnych przez rząd RP?

Poseł Michał Szczerba (KO) – spoza składu Komisji:

Mogę, panie przewodniczący? Jestem przedstawicielem tej komisji.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Jak państwo widziecie zakres takiej kontroli?

Poseł Michał Szczerba (KO) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, jako członek Komisji Sprawiedliwości byłem uczestnikiem dyskusji podczas posiedzenia, kiedy ten temat był formułowany.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Świetnie. Gdyby chodziło tu o ministra sprawiedliwości, to ja bym rzecz rozumiał, ale z wniosku wynika, że chodzi o państwo, więc...

Poseł Michał Szczerba (KO) – spoza składu Komisji:

Chodzi wyłącznie o kampanie medialne prowadzone przez Ministerstwo Sprawiedliwości i fundusze, którymi to ministerstwo dysponuje. To tyle tytułem doprecyzowania.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Pańskie stwierdzenie skłania mnie do tego, aby postawić wniosek o nieprzyjęcie tematu kontroli w takim kształcie. To co pan powiedział, to coś innego niż to, co jest napisane w propozycji komisji.

Poseł Michał Szczerba (KO) – spoza składu Komisji:

Ale Komisja Sprawiedliwości jest właściwa wobec resortu sprawiedliwości i funduszy, którymi ten resort dysponuje, m.in. Funduszem Sprawiedliwości. W związku z powyższym zakres przedmiotowy tej kontroli może być związany wyłącznie z funkcjonowaniem tego resortu.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Niech pan wróci i spojrzysz, co napisała Komisja Ochrony Środowiska. Zaczniemy od tego, że ona jest właściwa do ochrony środowiska. Mimo to posłowie potrafili napisać, co chcą skontrolować, w związku z czym i w jakim zakresie.

Poseł Dariusz Joński (KO) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, mam propozycję. Myślę, że jest pan za tym, aby taką kontrolę przeprowadzić, tylko powinniśmy uszczegółowić ten temat. W związku z tym, że Komisja do Spraw Kontroli, której jesteśmy dzisiaj uczestnikami, może również proponować tematy, a rozumiem, że brzmienie tego tematu jest dla pana nieprecyzyjne, choć u kontrolerów NIK-u nie budzi to wątpliwości, to nie ma chyba żadnego problemu, żeby Komisja do Spraw Kontroli zaproponowała rozwiązanie, które wszyscy poprą, tzn. dokładne uszczegółowienie w temacie, że chodzi o Ministerstwo Sprawiedliwości. Wydaje się, że nie będzie z tym żadnego problemu, ponieważ Komisja do Spraw Kontroli Państwowej ma kompetencje, aby to uczynić. Zresztą Komisja do Spraw Kontroli proponowała też inne tematy, więc chyba nie ma problemu.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Powiem państwu, że nie jestem zdecydowany, bo...

Poseł Wojciech Saługa (KO):

Ale chyba się tego nie boimy, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Nie, ale uważam, że nie powinniśmy tego puszczać w taki sposób.

Poseł Dariusz Joński (KO) – spoza składu Komisji:

To niech pan coś zaproponuje. Jaką ma pan sugestię, panie przewodniczący?

Poseł Wojciech Saługa (KO):

Sam pan powiedział na początku, że chodzi o Ministerstwo Sprawiedliwości. Taki wniosek padł.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę państwa, chodzi o to, że to wygląda następująco: mamy posiedzenia komisji, jednej, drugiej, trzeciej, na tych posiedzeniach padają konkretne sformułowania, konkretne

propozycje i to jest potem poddawane pod głosowanie. My nie mamy po prostu uprawnień do wprowadzania zmian we wnioskach poszczególnych komisji.

Posel Dariusz Joński (KO) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, ale ta Komisja, właśnie jako komisja, ma kompetencje do zgłoszenia swoich propozycji tematów. Nie ma pan, być może, kompetencji do zmiany tematów innych komisji, ale może być zgłoszony nowy temat.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

To jest do rozpatrzenia, bo tak jak przyznałem rację panu posłowi Kostusiowi, kiedy doprecyzował temat odnośnie do tego, co chciałby sprawdzić, bo to rzeczywiście czuję, tak tutaj nie wiem, o co komisji branżowej chodziło.

Posel Dariusz Joński (KO) – spoza składu Komisji:

W takim razie zaraz proponujemy temat kontroli.

Posel Michał Szczerba (KO) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, a może po prostu wystarczy dodać cztery słowa: „w zakresie Ministerstwa Sprawiedliwości”?

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę państwa, komisje zawsze, w każdej chwili mogą coś sprecyzować, poszczególni posłowie mogą zwrócić się do Najwyższej Izby Kontroli o przeprowadzenie takich czy innych działań. Moim zdaniem to zawsze można zrobić i tylko szkoda, że dziś nie ma z nami przedstawiciela Komisji Sprawiedliwości, tym bardziej że przewodniczący wszystkich komisji zostali zaproszeni. Wtedy byłoby nam łatwiej rozmawiać.

Proponuję, żeby nie udzielać rekomendacji tematowi nr 9. Przystępujemy do głosowania. Kto jest za nieudzieleniem rekomendacji propozycji nr 9 zgłoszonej przez Komisję Sprawiedliwości i Praw Człowieka? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję, proszę o podanie wyników.

Informuję, że głosowało 13 posłów, 7 osób – za, 6 – przeciw. Stwierdzam, że Komisja nie udziela rekomendacji tej propozycji.

Przechodzimy do rozpatrzenia tematów zaproponowanych przez Komisję Zdrowia. Proszę bardzo.

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Temat nr 1 – nie. Temat ten został skontrolowany przez NIK. Departament Zdrowia Najwyższej Izby Kontroli jest w trakcie realizacji szeregu kontroli doraźnych, które są związane z realizacją Narodowego Programu Szczepień. Te zagadnienia będą więc podlegały kontroli już w tym roku.

Temat nr 2 – nie. Temat został już przez NIK skontrolowany. Fundusz Medyczny jest funduszem celowym i jego dysponentem jest minister zdrowia. W związku z tym funkcjonowanie tego funduszu jest badane podczas kontroli wykonania budżetu państwa, a ponadto NIK prowadzi również kontrolę „Dostęp do leczenia w ramach procedury ratunkowego dostępu do technologii lekowych”.

Temat nr 3 – nie. NIK skontrolowała ten temat w 2021 r. NIK realizuje także kontrolę „Realizacja poleceń Ministra Zdrowia w sprawie dodatkowych świadczeń pieniężnych przyznawanych w związku z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19”.

Temat nr 4 – tak.

Temat nr 5 – tak.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję bardzo. W ten sposób omówiliśmy wszystkie propozycje zgłoszone przez sejmowe komisje. Teraz jest czas dla panów. Proszę, panie pośle.

Posel Tomasz Kostuś (KO):

Najpierw taka uwaga porządkowa, panie przewodniczący. Szanowni państwo, dzisiaj nie ma ważniejszej sprawy w wymiarze polityki krajowej, europejskiej i światowej niż sankcje, i to zarówno w wymiarze politycznym, gospodarczym, militarnym, jak i wize-

runkowym. Dlatego tak ważne jest to, aby tę kwestię, tę sprawę, ten obszar wpisać dla planu kontroli NIK. Co do tego jesteśmy chyba tutaj zgodni.

Być może rzeczywiście ten ogólny zapis nie jest precyzyjny, więc dlatego pozwoliłem sobie go doprecyzować i w związku z powyższym zgłaszam propozycję następującej kontroli: Skuteczność egzekwowania sankcji wobec oligarchów rosyjskich, firm rosyjskich, menadżerów oraz polskich firm z nimi powiązanych oraz ich wpływ na polską gospodarkę.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę, panie prezesie.

Prezes NIK Marian Banaś:

Jeżeli temat został w taki sposób sformułowany, to my się oczywiście do tego przychylamy i będziemy go realizować zgodnie z założeniami.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Jeśli chodzi o mnie, temat jest określony. Co do skuteczności tego mam zastrzeżenia, bo to wszystko dopiero się dzieje. Ma pan rację, że nie ma dla nas ważniejszej sprawy, w ogóle dla Europy, a może i dla świata, niż kwestia relacji pomiędzy Rosją i resztą świata i kwestia działań demokratycznych państw na rzecz zakończenia wojny, żeby Ukraina mogła normalnie funkcjonować jako w pełni niepodległe państwo. Natomiast to wszystko się teraz dzieje i tak szczerze powiedziawszy, będziecie musieli się państwo wykazać bardzo dużym wyczuciem. Wtedy kiedy ustalane są pewne rzeczy, kiedy określa się jak te sankcje wprowadzić, to przecież część z tych kwestii to są sprawy prowadzone na poziomie operacyjnym przez służby specjalne. To nie ulega żadnej wątpliwości. Ale jak powiedziałem, temat jest określony, ja nie zgłaszam uwag. Jeżeli nie ma innych uwag, to uznajemy temat za przyjęty do planu kontroli.

Poseł Tomasz Kostuś (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Jest jeszcze jedna sprawa. Chciałem też zgłosić temat, który co prawda został odrzucony, bo Komisja Finansów zaproponowała kontrolę wydatków PFR, ale mówiliśmy o tym, że taka kontrola jest prowadzona, jednak nam chodzi przede wszystkim o przejrzystość finansów publicznych, o wyprowadzanie środków publicznych poza budżet. To są bardzo ważne kwestie, na które pan prezes i kontrolerzy zwracali wielokrotnie uwagę.

Rozumiem, że PFR wypadł z planu, dlatego że jest kontrolowany, ale chciałem doprecyzować, jeżeli można. Chciałbym zgłosić uzupełnienie zakresu kontroli, jeżeli pan przewodniczący pozwoli. Chodzi o skuteczność w zakresie ochrony przed wyludzeniami oraz spór z galeriami handlowymi Polskiego Funduszu Rozwoju, czasokres 2020–2022.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Czyj to był temat?

Poseł Tomasz Kostuś (KO):

Mój.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Teraz. A przedtem?

Poseł Tomasz Kostuś (KO):

Przedtem to zgłosiła Komisja Finansów Publicznych i propozycja brzmiała następująco: Kontrola wydatków Polskiego Funduszu Rozwoju w związku z pomocą przedsiębiorcom.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Który to jest numer w zestawieniu tematów?

Poseł Tomasz Kostuś (KO):

Na drugiej stronie zestawienia temat nr 2, zgłoszony przez Komisję Finansów Publicznych.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Jaka jest teraz pańska propozycja, jako Komisji do Spraw Kontroli?

Posel Tomasz Kostuś (KO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, proponuję następujący temat kontroli: Skuteczność w zakresie ochrony przed wyłudzeniami oraz sporu z galeriami handlowymi Polskiego Funduszu Rozwoju za lata 2020–2022. Mówię to na podstawie pewnych doniesień medialnych i tego, co podawały wiadomości, sporu z panem wiceministrem aktywów państwowych Januszem Kowalskim i tego, czym żyły media w ostatnich miesiącach. Ta sprawa wyraźnie bulwersowała opinię publiczną i, moim zdaniem, wymagałaby uszczegółowionej kontroli, właśnie w tym zaproponowanym zakresie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Co państwo o tym sądzicie?

Prezes NIK Marian Banaś:

Dokładnie to przeanalizujemy, bo na dziś trudno przesądzać. Przyjrzymy się także tematom, które już realizujemy i jak ma się ta propozycja do realizowanych kontroli.

Posel Janusz Śniadek (PiS):

Ja proponuję rozszerzenie tematu.

Posel Tomasz Kostuś (KO):

Rozszerzenie zakresu kontroli, która jest być może przez NIK prowadzona. Zgoda. Być może jest to przedmiotem kontroli. Jeśli tak, to ja się wycofuję, a jeśli nie, to proponuję rozszerzyć kontrolę właśnie o ten segment.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Rozumiem, że państwo z NIK wezmą to pod uwagę. Jeśli są w trakcie tego typu kontroli, to będą ją realizować.

Czy są jeszcze inne propozycje? Proszę bardzo.

Posel Wojciech Saługa (KO):

W 2019 r. powstała Agencja Badań Medycznych. Nie wiem, czy NIK jest tym zainteresowana, tzn. czy gdzieś jakaś kontrola jest już prowadzona, ale taką kontrolę można by przeprowadzić, ponieważ to jest agencja rządowa...

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

O jakiej agencji pan mówi?

Posel Wojciech Saługa (KO):

O Agencji Badań Medycznych. Została powołana w 2019 r., zajmuje się badaniami klinicznymi, eksperymentami medycznymi. Funkcjonuje już trzy lata i myślę, że warto, aby pojawiła się w niej Najwyższa Izba Kontroli.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę, żebyście państwo się nad tym zastanowili.

Prezes NIK Marian Banaś:

Przyjrzymy się temu. Może faktycznie ten podmiot nadaje się do skontrolowania.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję bardzo. Posel Koperski.

Posel Przemysław Koperski (Lewica):

Z takich propozycji do rozważenia chciałbym jeszcze zasugerować, żeby sprawdzić proces tworzenia Krajowego Centrum Profilaktyki Uzależnień. Proszę, żebyście państwo zwrócili na to uwagę. Chodzi mi o przebieg procesu tworzenia Krajowego Centrum Profilaktyki Uzależnień. Szczególnie chodzi mi o zapisy dotyczące wykonywania zawodu psychoterapeuty, o to czy one są wystarczające i czy gwarantują równe prawa osobom pracującym w lecznictwie oraz czy Ministerstwo Zdrowia podjęło wystarczające działania w celu zapewnienia właściwego poziomu jakości świadczeń usług i liczby psychoterapeutów. Jeżeli mielibyście państwo możliwości, żeby to sprawdzić w kolejnym roku, to bardzo o to proszę.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę, panie pośle.

Poseł Wojciech Saługa (KO):

Panie przewodniczący, nie wiem czy mój wniosek został uwzględniony, dlatego powtarzam, że wnoszę o to, aby do listy tematów kontroli zgłoszonych na 2023 r. dopisać kontrolę w Agencji Badań Medycznych. Czy to przeszło? Jaki jest stan tej mojej propozycji? Czy mam ją złożyć na piśmie, czy już zostało to zatwierdzone przez Komisję?

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę państwa, przy okazji kolejnych państwa propozycji pan prezes Banaś powiedział, że wymagają one analizy i że on się nad nimi zastanowi.

Prezes NIK Marian Banaś:

Przeanalizujemy i podejmiemy decyzje.

Poseł Wojciech Saługa (KO):

Czyli te rzeczy, które zgłosiliśmy pan poseł Kostuś i ja, nie zostały dopisane do listy tematów, tak?

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

W tej chwili nie będziemy nad tym głosować, dlatego, panie pośle, że jest to ad hoc – nieprzygotowane. To, co zgłosił pan Kostuś... To jest napisane, z grubsza to omówiliśmy i dobrze, natomiast państwa propozycje są... Sama Najwyższa Izba Kontroli chce się nad tym jeszcze zastanowić. Proszę, pan poseł Joński.

Poseł Dariusz Joński (KO) – spoza składu Komisji:

Doprecyzowując – ponieważ Najwyższa Izba Kontroli w 2022 r. prowadzi kontrolę w ramach zadań finansowanych z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, mówimy tu też o kontrolach szpitali, o kontroli wydatków na walkę z COVID-19 i był tam też zapis dotyczący Agencji Badań Medycznych na 2022 r., to mam prośbę, żeby sprawdzić, czy faktycznie ta kontrola została przeprowadzona. Jeśli nie, to jest sugestia, żeby dokonać tej kontroli. To są publiczne pieniądze, pochodzące z Narodowego Funduszu Zdrowia, przekazywane na badania, rozwój, różne ekspertyzy. To idzie w setki milionów złotych, instytucja jest nowa, świeża, funkcjonuje od trzech lat, więc prosilibyśmy o uwzględnienie tej kontroli, jeśli nie jest ona uwzględniona na rok 2022.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję. Pan przewodniczący Saługa, proszę bardzo.

Poseł Wojciech Saługa (KO):

Panie przewodniczący, ten mój wniosek zawiera pięć słów: Kontrola funkcjonowania Agencji Badań Medycznych. Prosiłbym, żeby poddać go pod głosowanie w celu dopisania do listy tematów kontroli na 2023 r.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Panie pośle, mówię panu, że ten wniosek trzeba po pierwsze – napisać, a po drugie – NIK musi się nad nim zastanowić. Konieczne jest sprawdzenie, czy kontrola w tym zakresie nie jest już prowadzona albo czy już nie była prowadzona.

Poseł Michał Szczerba (KO) – spoza składu Komisji:

Wypowiedź poza mikrofonem.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę państwa, proszę teraz nie zgłaszać nowych wniosków, gdyż jest to ciężkie w tej chwili do zaakceptowania.

Poseł Michał Szczerba (KO) – spoza składu Komisji:

To nie będzie nowy wniosek, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Jeżeli ja zgłaszałem uwagi pod adresem innych komisji odnośnie do nieprecyzyjności ich propozycji tematów, to tutaj jest to tym bardziej uzasadnione. Proszę, panie pośle.

Poseł Michał Szczerba (KO) – spoza składu Komisji:

Po pierwsze, chciałbym poprzeć wniosek pana posła Koperskiego. On był bardzo precyzyjny, dotyczył przebiegu procesu tworzenia Krajowego Centrum Profilaktyki Uzależnień. Nie widzę żadnego powodu, dla którego wniosek posła Koperskiego miałby się nie znaleźć w planie kontroli NIK, skoro został sformułowany bardzo precyzyjnie przez członka Komisji do Spraw Kontroli Państwowej.

Druga sprawa. Pan przewodniczący Saługa przedstawił precyzyjny wniosek dotyczący Agencji Badań Medycznych, a skoro NIK potwierdza, że takiego zadania kontrolnego nie było, to dobrze, żeby ta relatywnie nowa instytucja, która funkcjonuje od 2019 r., została uwzględniona w planie kontroli, tak jak to miało miejsce z innymi agencjami i funduszami.

Myślę, że to są dwa bardzo konkretne wnioski ze strony posłów opozycji, pana posła Koperskiego i pana posła Saługi, które powinny zostać uwzględnione. Nie widzę tutaj żadnych przeciwwskazań, a przecież nikt z nas nie wie, co w tych instytucjach się dzieje. Warto, żeby ktoś w naszym imieniu – nie wszędzie jesteśmy w stanie dotrzeć osobiście – sprawdził te sprawy, a do Najwyższej Izby Kontroli mamy pełne zaufanie.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Panie pośle, no to niech pan pisze.

Poseł Wojciech Saługa (KO):

Już jest napisane.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Kontrola funkcjonowania Agencji Badań Medycznych, tak?

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Powinni się do tego odnieść jeszcze przedstawiciele NIK.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Państwo już przedstawili swoje stanowisko, ale dobrze, bardzo proszę.

Prezes NIK Marian Banaś:

Jeżeli taki wniosek zostanie przyjęty, to my się oczywiście tym tematem zajmiemy.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Kontrola funkcjonowania Agencji Badań Medycznych. Co państwo z NIK na to?

P.o. dyrektor Departamentu Strategii NIK Marzena Rajczewska:

Przeprowadzimy analizę, określimy ryzyka, sprawdzimy także zakres tegorocznych kontroli i jeżeli ta agencja nie była kontrolowana, to oczywiście tak.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję. Panie pośle, czy pan dalej obstaje przy wprowadzeniu tego punktu do planu kontroli?

Poseł Wojciech Saługa (KO):

Prezes mówił, że przeprowadzi taką kontrolę.

Poseł Przemysław Koperski (Lewica):

Rozumiem, że Krajowe Centrum Profilaktyki uzależnień również państwo weźmiecie pod uwagę, tak?

Prezes NIK Marian Banaś:

Tak.

Poseł Przemysław Koperski (Lewica):

Super, dziękuję uprzedzanie.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę państwa, Najwyższa Izba Kontroli musi te kwestie przeanalizować, wobec tego ja proponuję, żebyśmy w tej sprawie nie podejmowali dzisiaj decyzji. Czy pan to akceptuje, panie przewodniczący?

Posel Wojciech Saługa (KO):

Rozumiem, że na najbliższym posiedzeniu wrócimy do tematu i będzie można jeszcze uzupełnić tę listę.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

To zależy od tego, jaką odpowiedź dostaniemy od Najwyższej Izby Kontroli.

Proszę państwa, stwierdzam, że zapoznaliśmy się z propozycjami tematów kontroli zgłoszonymi przez wszystkie komisje. Te propozycje zostały ocenione przez Najwyższą Izbę Kontroli przede wszystkim pod względem formalnym, my także dokonaliśmy tej oceny i w stosunku do materiału, jaki państwo otrzymaliście, mamy jedną dodatkową rzecz, propozycję pana posła Kostusia, która jest propozycją Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. Tę jedną nową rzecz dopisujecie państwo zatem do listy tematów i w ten sposób mamy to, co tutaj omówiliśmy plus propozycję pana posła Kostusia.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem tych propozycji, które zostały dzisiaj omówione na posiedzeniu Komisji? To są zebrane propozycje, które NIK oceniła pod względem formalnym, te dwa punkty sporne, nad którymi głosowaliśmy i punkt pana posła Kostusia, w stosunku do którego osiągnęliśmy konsensus.

Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa jest za przyjęciem naszej opinii? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o podanie wyników. Głosowało 13 osób, wszystkie za.

Bardzo państwu dziękuję za pracę, dziękuję panu prezesowi i przede wszystkim pani dyrektor. Teraz reszta jest już w rękach Prezydium Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej.